

Helsinki 12.8.2024

Dnro 121/03/24

Viite: Tampereen hiippakunnan tuomiokapitulin lausuntopyyntö 5.8.2024

Asia: Uuden seurakunnan nimi

Jorma Juutilainen
lakimiesasessori
Tampereen hiippakunnan tuomiokapituli

Lausunto uuden seurakunnan nimestä

Ruoveden seurakunta ja Virtain seurakunta ovat neuvotelleet yhdistymisestä yhdeksi seurakunnaksi 1.1.2026. Yhdistymishankkeen ohjausryhmä on ehdottanut liitoksessa muodostuvan seurakunnan nimeksi *Tarjanteen seurakunta*. Perusteluissa todetaan muun muassa, että ”Ruoveden ja Virtain seurakunnat ovat syntyneet vesistöjen äärelle” ja ”nimi liittää seurakunnan vahvasti niin paikalliseen kuin kristilliseen traditioon”.

Tampereen hiippakunnan tuomiokapituli pyytää Kotimaisten kielten keskuksen lausuntoa nimestä *Tarjanteen seurakunta*.

Kuntien nimet osana seurakunnan nimeä

Perinteiseen seurakunnan nimeen sisältyy yleensä kunnan tai kunnan osan nimi, jolloin nimi kertoo seurakunnan sijainnin yksiselitteisesti. Yksi toimivan nimen ominaisuus on nimen pysyvyys. Siksi liitostapauksissa on hyvä pohtia, voisiko jokin olemassa olevista seurakunnan nimistä toimia edelleen uuden kokonaisuuden nimenä, vaikka toimialue onkin entistä laajempi. Laajentumisesta on mahdollista kertoa muullakin tavalla kuin nimellä.

Monissa tapauksissa yhdistymisen kautta syntyneen seurakunnan nimeksi on valittu isoimman seurakunnan nimi. Tässä tapauksessa isomman seurakunnan nimi on *Virtain seurakunta*. Toisaalta Ruovesi on vanha emäpitäjä ja selvästi vanhempi seurakunta, josta Virtain seurakunta on myöhemmin erotettu. Historiallisesta näkökulmasta voi siis perustella myös nimeä *Ruoveden seurakunta*.

Jos seurakunnat eivät kuitenkaan halua valita toisen yhdistyvän seurakunnan nimeä yhteiseksi nimeksi, voidaan nimeen ottaa myös kaksi kunnan tai kunnanosan nimeä. Toimivia nimiä ovat *Virtain ja Ruoveden seurakunta* tai *Ruoveden ja Virtain seurakunta*. Vaihtoehtoisesti voidaan valita nimimuoto *Virtain–Ruoveden seurakunta* tai *Ruoveden–Virtain seurakunta*. Näissä nimissä erisnimien välissä kuuluu oikeinkirjoitussuosituksen mukaan olla ajatusviiva (pitkä viiva) ja molemmat paikannimet taipuvat. Ajatusviivan sisältävä nimi voi kuitenkin olla käytössä hankalampi kuin *ja*-sanalla sisältävä.

Nimiehdotus *Tarjanteen seurakunta*

Hyvä seurakunnan nimi välittää tietoa siitä, missä seurakunta toimii. Asuttujen paikkojen nimet toimivat yleensä määriteosana parhaiten, koska seurakunnan toiminta ja toimitilat sijaitsevat kylissä, kaupunginosissa ja taajamissa. Keskeisten luonnonpaikkojen nimiä voi hyödyntää

lähinnä silloin, jos tarpeeksi kattavaa asutusnimeä tai asutusnimien yhdistelmää on vaikeaa löytää. *Tarjanne*-niminen järvi tai järvenosa sijaitsee kolmen kunnan, Mänttä-Vilppulan, Ruoveden ja Virtain alueella. Ehdotettu nimi *Tarjanteen seurakunta* ei paikanna seurakuntaa aivan yhtä hyvin kuin kunnan nimeen perustuva nimi, sillä järvi ja nimi *Tarjanne* lienee valtakunnallisesti kuntia Virrat ja Ruovesi tuntemattomampi.

Lisäksi on huomioitava, että merkittävä osa Tarjanteesta sijaitsee Mänttä-Vilppulan kunnan alueella. Näin ollen Mänttä-Vilppula saatetaan mieltää osaksi *Tarjanteen seurakuntaa*, vaikka kunta ei kuuluu liitoksessa syntyvän seurakunnan toimialueeseen.

Suositus

Kotimaisten kielten keskus suosittaa yhdistyvän seurakunnan uudeksi nimeksi ensisijaisesti jotakin seuraavista:

- *Virtain seurakunta*
- *Ruoveden seurakunta*
- *Virtain ja Ruoveden seurakunta*
- *Ruoveden ja Virtain seurakunta*

Mahdollisia ovat myös nimet *Virtain–Ruoveden seurakunta*, *Ruoveden–Virtain seurakunta* ja *Tarjanteen seurakunta*. Näistä ajatusviivan sisältävä nimi on kuitenkin käytettävyydeltään muita hankalampi. *Tarjanteen seurakunta* voi puolestaan valtakunnallisissa konteksteissa herkimmin herättää epä tietoisuutta seurakunnan sijainnista.

Ulla Onkamo
suomen kielen nimistönhuoltaja

Salli Kankaanpää
kielenhuolto-osaston johtaja